

L'ESQUELLA DE LA TORRE ATXA



PANORAMA NACIONAL

- Què et sembla això.
—Una olla... una olla que bull...!



"FIELD"

IMMILLORABLE MAQUINA
DE TALLAR CABELL, A
8 PTES.

DEMANEU-LA A

Ganiveteria ARTERO

Llibreteria, 9 (tocant la Plaça la República) **BARCELONA**

TEATRE COMIC

(PALAU DE LA REVISTA)

Companyia de Josep L. Campua i Josep Santpere

AVUI ESTRENA

MUJERES DE FUEGO

PER TOTA LA COMPANYIA

CINE TALIA

RUMBO AL CAIRO

en espanyol, per Mary del Carmen i Miguel Ligeró

EL FANTASMA DEL CONVENTO

en espanyol, per Enrique del Campo

AMOR EN RUTA

per Rodolph Scott

REVISTA I DIBUIXOS

FRONTO NOVETATS

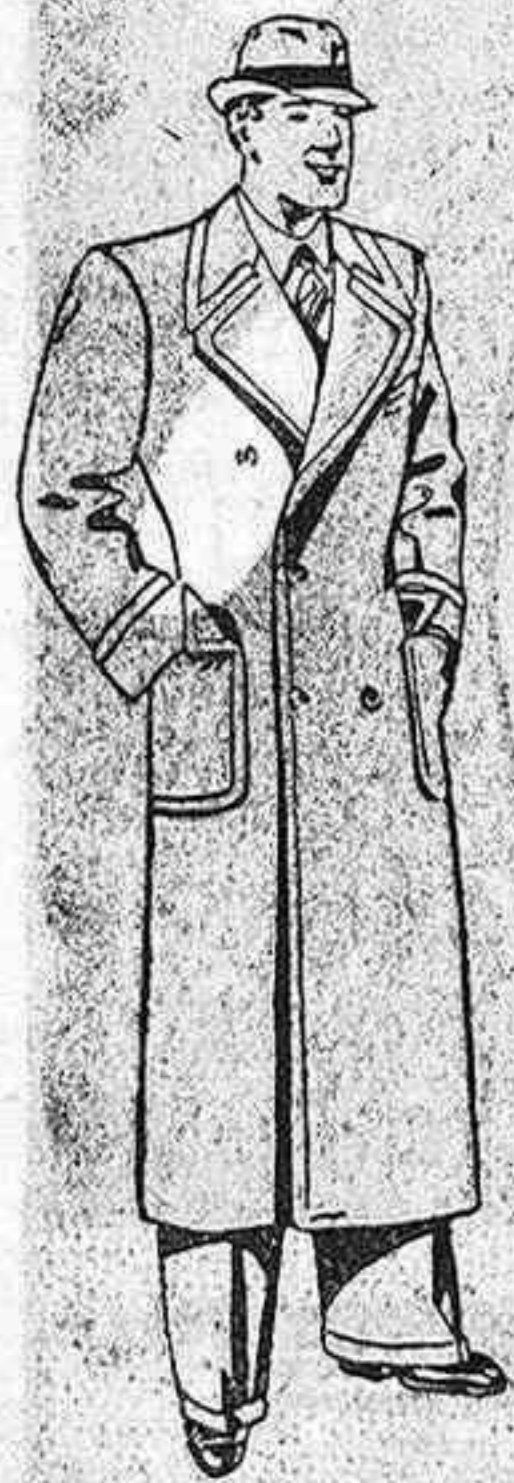
Tots els dies grandiosos
partits tarda i nit

ELS MILLORS PILOTARIS

Voleu passar una bona estona?

Aneu al FRONTÓ NOVETATS

GRANS LIQUIDACIONS I REBAIXES DE PREUS



Casa BASTIDA

PASSEIG DE GRACIA, 18

GRAN BASAR DE SASTRERIA I CAMISERIA SISTEMA NORD - AMERICA

Amb ocasió de formidables compres amb baixes de preus, li permeten oferir-vos aquesta temporada grans avantatjes amb **TRAJOS I ABRICS**.

Els nostres aparadors són els més grans i més ben presentats de tot Barcelona d'indumentària masculina, i vos donaran reflexe exacte de la moda per escollir la elegància que més vos convingui.

Amb la **CASA BASTIDA** no hi poden res els seus competidors. Es la única casa que cada any veu augmentada la seva clientela i la xifra de negoci des de la seva fundació, gràcies a adoptar els gustos més moderns als sorprenents preus següents:

100.000 Trajos de 20 a 50 pessetes i classe més superior de 60 a 70 pessetes

100.000 Abrics de 25 a 50 pessetes i classe més superior de 60 a 75 »

100.000 Pantalons de 5 a 10 ptes. i classe més superior de 12 a 20 »

100.000 Impermeables Plumés, Trinxeres i Xecos des de 15 pessetes

SECCIO A MIDA

Tenim una secció que ens permet en cas de qualsevol compromís que necessiteu un trajo de carrer, dol o etiqueta escollint-lo al matí, el podreu tenir llest a la tarda.

Trajos i Abrics a la mida des de 60 ptes. i amb classe superior des de 85 ptes. - Trajos etiqueta a mida, Fraks, Xaqués i Smokings desde 100 pessetes. - Trajos i Abrics de nen a mida, totes formes des de 30 pessetes

Obsequiem amb segells d'Estalvi Popular de la Caixa de Pensions per a la Velleja i d'Estalvi i altres presents a proporció amb l'import de la compra

SECCIO DE CAMISERIA I GENERES DE PUNT

100.000 Camises confeccionades a 4, 5, 6, 7 i 8 ptes. molt superiors. - 100.000 Pijàmes confeccionats des de 6 ptes. i Bates des de 15 pessetes.

100.000 Mitjons fantasia i camisetes des de 1pta.

NOTA: Els que de fora de Barcelona vulguin servir-se de la nostra casa poden escriure i adjuntant 0'50 ptes. en segells, rebran figurins, mostres i un sistema especial per a prendres les mides amb les instruccions per a rebre l'encàrrec abans dels sis dies.

L'ESQUELLA DE LA TORRATXA

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ,
PENEDIDES, 8. - Telèfon 21361
(ARREPENTIDAS)
BARCELONA

FORA DE BARCELONA
PREUS DE SUBSCRIPCIÓ:
ESPANYA: trimestre 3 Pessetes
ESTRANGER: trimestre 5 Pessetes

Altra vegada



ALTRA vegada la llei de premsa. Les Dretes no tenen altra obsessió que d'amordassar la premsa.

Es ben simptomàtic!

La premsa aixeca moltes llibres i les dretes volen una quietud total.

El senyor Salmon ha llegit a la Cambra un projecte de reforma del Codi Penal. L'han inspirat en aquesta reforma les prescripcions legals que en aquest sentit vigeixen en dos països de franca dictadura: Alemanya i Itàlia.

Va fracassar l'Estatut de Premsa llençat per en Gil Robles i en Vaquero. Cal insistir i veure si camuflant-lo s'introdueix un altre Estatut de repressió. Per tal d'aconseguir aquest altre Estatut, ve la reforma del Codi Penal ideada pel Salmon.

I hom es pregunta: ¿per què la llibertat de premsa fa tanta por a les Dretes?

Cal repassar les coses que els òrgans dels partits de dretes digueren aleshores a l'oposició, als governants de l'Esquerra.

Si alguna vegada es féu precís un advertiment en forma de multa o de suspensió, cal recordar la crida-dissa de la premsa dretista, invocant la democràcia, el dret d'opinar, i la llibertat del pensament.

Tot un any i mesos de govern de dretes és escudat amb silenci més dens i més violent que es recorda de molt temps ençà. A Barcelona, més que en els temps de la Dictadura.

Ultra això, s'aprofita l'avinentesa de governar per intentar deixar un Estatut de pany i clau o un Codi Penal que sigui un grilló posat a les mans del qui governi, perquè l'utilitzi sempre que vulgui contra l'escriptor independent.

Repetim-ho! Repetim-ho! ¿per què la llibertat de premsa fa tanta por a la gent de dreta?

¿Es tracta de gent que té la cua de la polla?

¿Es tracta de gent que puja a governar per a fer el que li passi pel magí?

¿Es tracta de gent que tem la fiscalització?

¿Es tracta de gent que assalta el poder per fer-hi bones digestions de les que no es poden interrompre sense perill greu per al qui les fa?

¿Es tracta de gent, plens de llevat dictatorial, representants autèntics de la Pàtria, entenen per Pàtria una bona menjadora carregada de civada?

¿Es tracta de gent amb privilegi d'infalibilitat, d'a-

quells que fan seu el lema jesuític: «Déu ens guardi de la funesta mania de pensar»?

¿Es tracta de gent que condemnen el poble a ramat etern i que entén que «pensar», és *adonar-se* que hom té moltes més possibilitats fent de pastor que fent d'ovella?

¿Es tracta de gent que prescindeix del poble i que creu que pujar al poder vol dir uns mesos d'emplenar-se la butxaca sigui com sigui, i amb els menys riscos possibles de publicitat?

No entenem l'afany de les dretes a fer lleis excepcionals per a la premsa.

I en dir que no ho entenem, tal vegada no som verídics.

Volem dir que no comprenem com és possible que divulguin de faisó tan ostentosa la seva obsessió.

En tot el temps del govern de dretes la premsa no ha pogut parlar. La cloaca ha sobreixit de brutícies, i la premsa, — que les ha sabudes, — no n'ha pogut dir res. Fa uns set mesos que nosaltres sabíem tot això de l'«straperlo», i que ens ho havíem de guardar al pap, patriòticament coaccionats pels guardians de la salut de la Pàtria.

La intangibilitat d'en Pic i Pon i dels altres, consagrada. Mentrestant les maniobres subterrànies es feien. Insinuar-ho era calumniar. Donar la veu d'alerta, que hauria pogut fer fracassar l'afer, era impossible: la nostra veu hauria fet perillar la seguretat de l'Estat.

¿Es veu ben clar per què serveix el silenci de la premsa? No es veu, segons sembla.

El Salmon ha ideat per als periodistes Tribunals especials.

—Els periodistes perjudiquen els interessos de l'Estat!

Ho diu el Salmon. Però s'ha d'entendre que l'Estat són gairebé sempre els homes que governen.

No fa pas gaire que l'Estat era el Partit Radical i, naturalment, en parlar massa d'ell, la llei Salmon hauria fet anar molts periodistes a la presó, «car eren periodistes que s'atrevien a atacar els interessos de l'Estat».

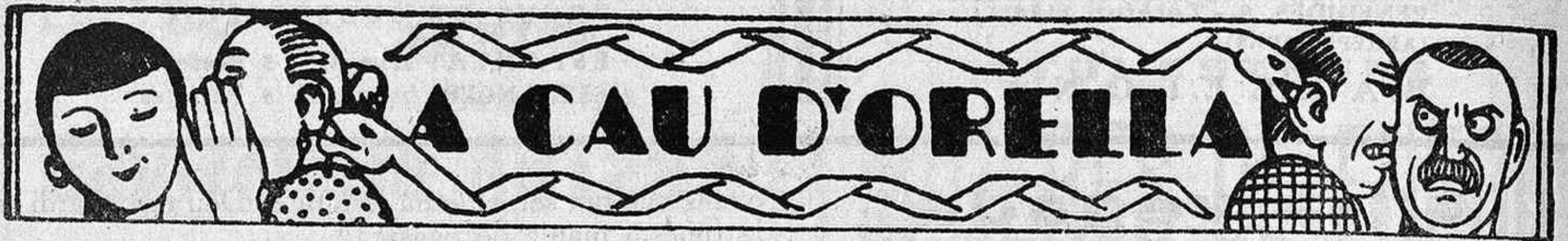
Naturalment que això és un exemple, un exemple tret d'un temps en el qual no existia reformat el Codi Penal, amb la reforma que referent a la llei de Premsa hi vol donar el Salmon.

Però es tracta d'un temps en el qual l'onada de silenci era la dada meteorològica de cada dia, equivalent a la reforma de Salmon, i en el qual el Partit Radical fou l'Estat amb importantíssims interessos que es podien fàcilment perjudicar.

Creiem que el projecte Salmon de reforma del Codi

Penal fracassarà, com va fracassar aquell Estatut que pastaren en col.laboració el cedista Gil-Robles i el radical Vaquero.

El que ens interessa remarcar, una vegada més, és l'afecció, més que sospitosa, que les Dretes tenen per als estats excepcionals de silenci i de mordassa!



Petites diferències

Hi ha petites diferències que són grans diferències. Posem per exemple: Salmon i Salomon.

Per una o, passem d'un peix a un savi, i la diferència encara és més notòria puix que es tractava d'un savi que es portava l'oli i d'un peix que no se'l porta.

I tot per la petita diferència d'una o!

Els observadors

Un setmanari local ha fet un gran descobriment.

Els «estels» de la Criolla canten millor «Rocío», «María de la O», «María Magdalena» i «María Cruz» que les «grans» creadores d'aquestes cançons: des de la Lola Cabello —seria millor «Cabeyo»—, a la resuscitada Pastora Imperio.

Aquest descobriment és una gran cosa i diu molt en pro dels dots d'observació del redactor d'aquell setmanari. Ultra això, és una bona mostra del que pot fer passar el temps i distreure en aquests temps de preocupacions.

Ja ho saben, doncs, els admiradors de les cançons de les diverses Maries, o Marietes. A la Criolla, els donaran millors Marietes o Maries que les que han divulgat les prodigioses conreadores de les cançons «canyís», ajudades eficaçment pels qui venen «romanços», per les ràdios locals, i pels redactors dels setmanaris, dits intel.lectuals, de la ciutat.

El senyor Güell no ha volgut ésser Governador General

El senyor Güell, al qual fou ofert el càrrec de Governador General de Catalunya, condicionava la seva acceptació del càrrec a la promesa formal de restablir la normalitat a casa nostra.

Els qui oferien i el qui havia d'acceptar, no s'entengueren.

De R. O.

El tenim de R. O. i la Lliga ho accepta. Es dels seus!

L'oportunisme de la Lliga és una cosa que passa d'extraordinari.

I diem oportunisme, perquè amb això d'oportunisme, com amb el nom de pa, ja s'entén tota la resta.

**Aquest número ha estat
visat per la censura**

In periculo mortis

Existeix una cofradia dita de «La Bona Mort».

Els seus membres arriben sempre a l'hora dels trànsits.

Són gent especial: gent feta a les agonies i que hauria de vestir perennement de negre.

¿On viuen, mentre no fan aparició? Ningú no ho sap.

En una mena de llocs hiperboris, dintre una atmosfera feta de la grisor que ells porten dintre.

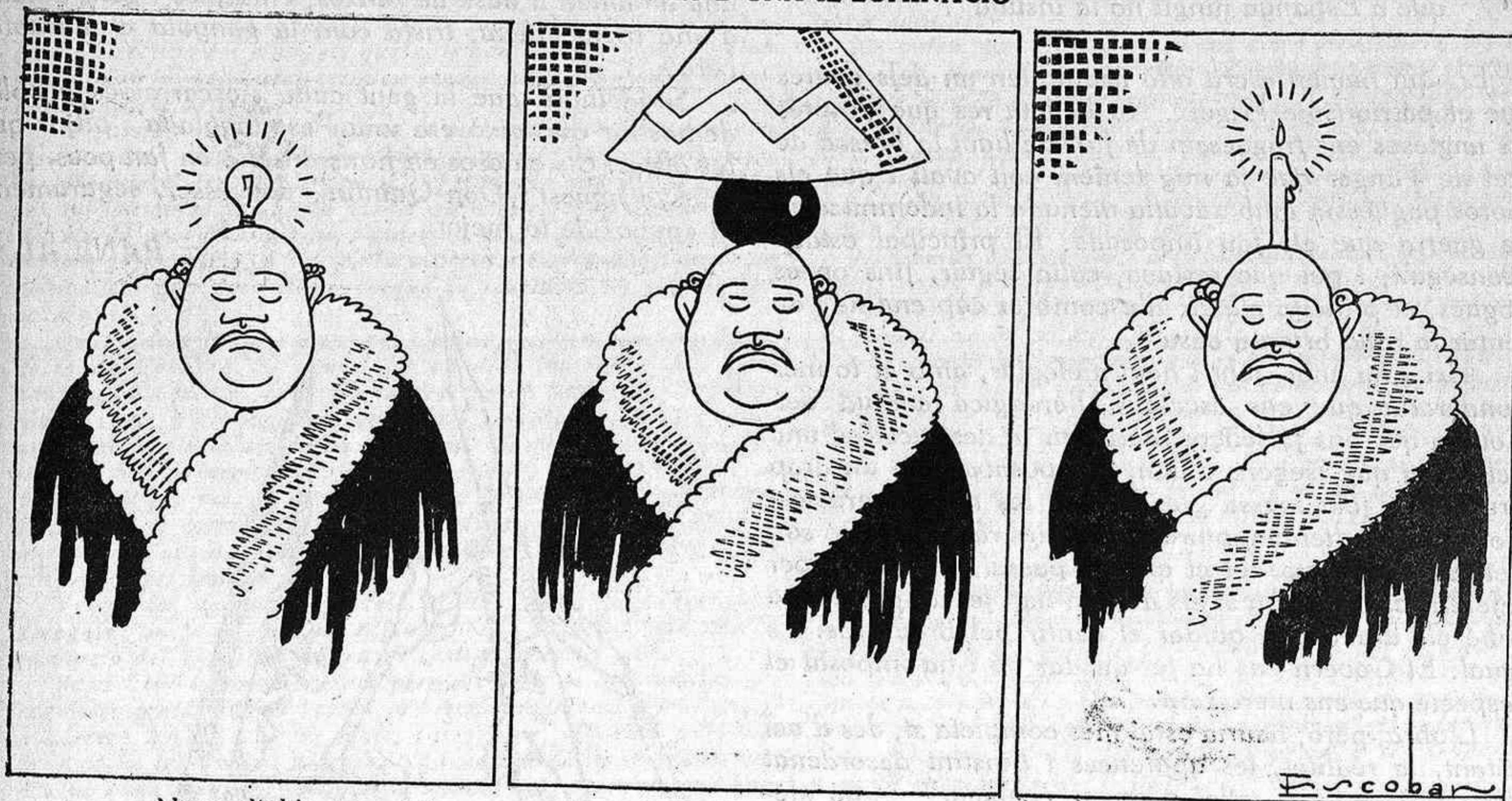
En fer aparició, ja es pot dir que un estat de coses ha begut oli.

Catalunya té un gran mestre, membre de la «Cofradia de la Bona Mort»: Francesc Cambó. Quan aquest senyor surt de casa, i fa aparició en altres llocs, ja es poden cercar els ciris i les ploracossos.



El bloc, el bloc! Es desfà el bloc!

EL PROGRÉS D'UNA IL·LUMINACIÓ



Abans-d'ahir.

Ahir.

Avui.

Això no vol dir que no existeixin, en l'omplada d'Espanya, altres senyors que equivalen al nostre Cambó. ¿Que si n'hi ha? ¡Més que un foc no en cremaria!

Surten, quan alguna cosa no té adob, quan tot s'esberla, quan la mort tusta a la porta.

¿Qui són? Són els de la «Cofradia de la Bona Mort». Els heu vistos i en teniu esment, per aparicions que han fet en altres hores de traspàs, d'inestabilitat, d'incompatibilitat amb altre gent que no siguin uns acreditats vetlladors d'agonies, una distingida aparició de temps de fracàs.

Aquests homes tenen el seu mèrit; un fúnebre mèrit d'abnegació, però un mèrit.

Pressentiu que tot el que guanyen en una hora s'ho malgastaran en crespons. Endevineu que, d'aparició a aparició, es deuen nodrir de neules, unes neules rànries.

No són recercats sinó en moments determinatius: aleshores, l'home gris es converteix en providència i la seva flonjor de matalàs salva la Pàtria per un dia o dos.

Glòria als mansuets!

Nova, sense comentari

Després d'una gestació laboriosíssima ha estat trobat el Governador General de Catalunya que necessitaven els presents moments especials.

Ha estat honorat amb aquest nomenament el senyor Ignacio Villalonga, diputat per la Ceda, i Governador de València en els estertors de vida governamental del General Berenguer.

Un llibre molt escaient.

Marià Rubió i Tudurí prepara un llibre en el qual estudia l'accidentada vida dels germans Tiberi Sem-

proni i Caius Semproni Gracus, que en plena República romana, segle i mig abans de la nostra Era, es feren matar per defensar la vida i la llibertat dels camperols de la gran República mediterrània.

Excel·lent idea i molt oportuna, en aquests temps de contrareforma agrària, la de ci i lla de l'Ebre, la de Rubió i Tudurí en contar-nos les incidències i els maldecaps dels fills del general que sotmeté la Península en vèncer prèviament els darrers reductes dels celtíbers.

Bo és recordar als rabassaires els germans Gracus.

GLOSSARI

FILMS CASTISSOS

Som l'any 1860. Més ben dit; el maig de 1860 hom festejava d'una manera triomfal l'arribada dels soldats i voluntaris que havien anat a l'Àfrica a rentar l'honor nacional. Aquella època era una època en què les immoralitats administratives i d'altra mena, els xipolls polítics i les disbauxes més arrencades havien batut el rècord de la llarga temporada isabelina. Per tal d'entretenir el poble, que ja rondinava, menaçador, el govern es va empescar un dels recursos clàssics de distreure l'atenció pública en un afer qualsevol, amb caràcter de sensacional. La resta, ja és sabuda. Els moros ens havien tacat l'honra i, apa! A l'Àfrica, minyons...

Anem al cas. En un dels arcs de triomf aixecats a Barcelona, precisament a la plaça que llavors es deia de Medinaceli, i que la República va rebatejar amb el nom de Manuel Azaña i que ara no sabem com s'anomena, campejaven aquests dos versos de rodolí:

"Sàpiga la nació més culta
que a Espanya ningú no la insulta".

Els qui havien escrit allò acomplien un dels deures que el patriotisme exigeix. No hi feia res que després els anglesos ens traguessin de flor de llavi la bresca de mel de Tànger que ja mig teníem coll avall i que els moros paguessin amb xavalla menuda la indemnització de guerra que els fou imposada. El principal estava aconseguit, i pel que restava, calia seguir, fins on es pogués, el principi clàssic d'escombrar cap endins i de rentar la roba bruta a casa.

Així s'ha anat fent i hem d'elogiar, amb el to més ponderatiu que ens escaigui, l'enèrgica actitud del Govern que ens fa feliços, en exigir la destrucció d'una pel·lícula que, segons diuen, ens posava com un drap brut, o bé feia massa gresca amb les nostres gràcies. Tot això ho diem en plural per varies raons que no són del cas. Com que, tot el que ha passat, ho sabem per referències, ignorem si els d'ací n'han fet un gra massa o bé els d'allà van buidar el càntir pel broc gros. Es igual. El Govern ens ha fet quedar bé i ha imposat el respecte que ens mereixem.

L'obra, però, hauria estat més completa si, des d'ací estant, la realitat, les aparences i l'instint desordenat de voler galejar — ells en diuen "chulear" — no oferissin de dins cap enfora un espectacle que hom vol privar de fora cap ací.

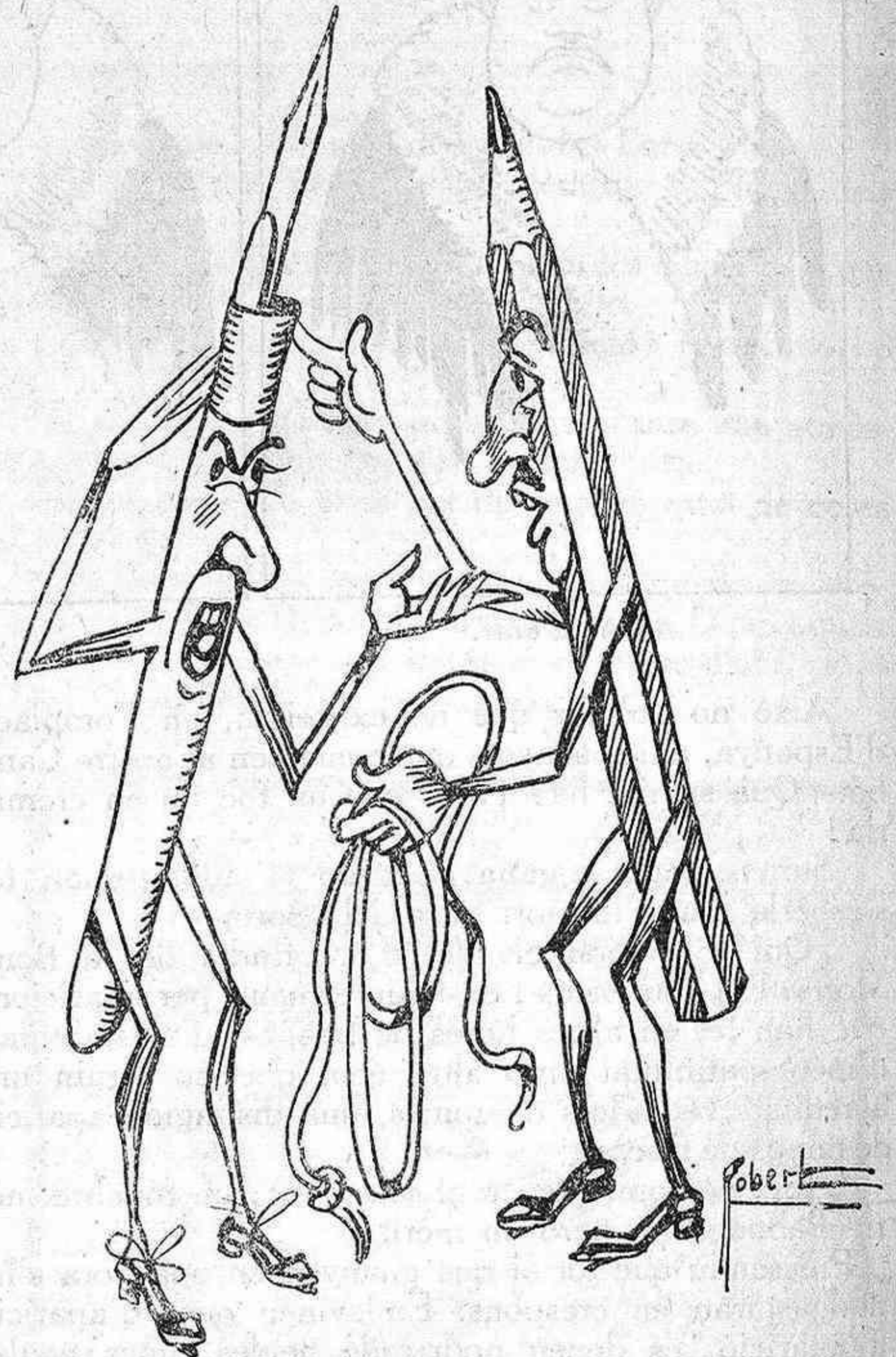
No parlem ja de les facècies, trencacolls i capitombes de la política perquè ens cremariem. Topem amb cada "Topaze" que és un joell. Ens referim als plats guisats en la cuina pròpia que oferim als estrangers perquè no perdin el concepte "sui generis" que des de temps immemorial tenen dels benaurats habitants de la terra del "vino y del sol". N'hi ha prou amb agafar qualsevol número dels periòdics il·lustrats que s'escampen des de Madrid, i llegir els reportatges sobre determinats aspectes i fets de la vida espanyola per donar peu a tots els comentaris i per posar fil a l'agulla i descriure les "espanyolades" més xiroies i desconcertants.

I ara ve el bo. Els espanyols protesten d'una pel·lícula que ridiculitza els costums i les institucions del país. En canvi, són espanyols els qui munten, projecten i fan propaganda d'una pel·lícula que, com "Don Quintín el amargao", vol simbolitzar el més castís de l'ànima espanyola. Dubtem que aquest film passi la frontera. Però si així fos, ¿què dirien els altres països

en veure com l'únic tema que hom gosa presentar és una amanida a base de pinxos, embriacs i gent dotada d'una trista gràcia, trista com la ganyota d'una calavera?

Seria inútil que la gent culta s'escarrassés a voler demostrar que això era una "espanyolada" pitjor que les altres. Els entesos en films dirien: en fan pocs, però bons, i aquest "Don Quintín" deu ésser, segurament, el «mejor de lo mejor».

PANICAL



Llei de premsa

— Si la Llei s'aprova, no tindrem més remei que penjar-nos.

Esports

Cronòmetre

LA RESOLUCIO DEL TERRASSA-SANT ANDREU

Poques vegades un cas ha portat tanta cua com aquest del Terrassa-Sant Andreu i poques vegades una resolució ha produït tal malestar i una tal divisió de parers al si de la Federació Catalana. ¿Tan difícil era el cas, que tantes complicacions ha produït? ¿Es que cabien molts dubtes en el moment de resoldre'l? Nosaltres que hem viscut de prop molts afers federatius com

el present, sabem el procés que acostumen a seguir aquestes coses. La política federativa és quelcom semblant als afers públics de política nacional, amb l'avantatge que com que en els delictes futbolístics no intervé la justícia dels tribunals públics, per tractar-se de fets que encara que no tinguin res d'esportius, passen tots pel sedàs dels reglaments de la Federació Espanyola, la tasca a realitzar per moure influències si cal, resulta més fàcil i el camí més planer per a befar o almenys aflebir els efectes d'un càstig reglamentari.

Sovint es dona el cas que en un camp de futbol és apallissat

un àrbitre pels jugadors de l'equip propietari del camp, el públic envaeix el terreny de joc per arrodonir d'obra el treball iniciat pels jugadors, i l'àrbitre, agredit i acorralat, s'ha de refugiar a la caseta, protegit per la força pública, si n'hi ha, o pels directius del club, els quals, tement el càstig que al club pot produir el conflicte, cerquen reduir tant com poden la importància del delictes.

La passió i l'encegament que fa ésser injustos els homes, en els moments d'exaltació, és causa d'aquells fets reprovables. Després ve el treball de cercar per tots els mitjans d'afeblir-les responsabilitats, ve la visita a l'àrbitre al propi domicili per tal de pregar-li que no sigui molt sever en les seves declaracions i finalment, si cal, ve la visiteta a l'amic del Comitè de competició que pot influir perquè la resolució no sigui gaire severa.

Quan l'acta passa a mans del Comitè, porta al darrera l'acusació de l'àrbitre. Si aquest ha escoltat les raons dels club causant dels fets, i pensa que tampoc no en treurà res d'apretar massa i que si els jugadors que l'han agredit han estat quatre, amb que tan sols un d'ells aparegui compromès directament, n'hi ha ben bé prou, puix que cal estar bé amb els clubs i no perjudicar-los massa, per no perdre arbitratges i no perdre voics quan el principi de la temporada escolleixen els àrbitres que s'han d'encarregar de la competició, el cas ha perdut ja un cinquanta per cent de gravetat.

Venen les declaracions dels àrbitres, dels jugadors, dels delegats; tot fa el seu curs reglamentari i al capdavall surt la resolució del Comitè i aplica el càstig que creu just.

Si el Club delinqüent surt perjudicat en el més mínim, tot seguit és protestada la resolució i presentada una apel·lació, i a darrera hora passa, en molts casos, que, al camp on s'han produït els fets, no va passar altra cosa que petits incidents que el club paga amb una penyora de setanta-cinc pessetes (que haurien d'ésser cent cinquanta, però «per les atencions que van tenir els directius protegint l'àrbitre» han estat rebaixades a la meitat) i que de quatre jugadors que el van pegar, un tan sola-

ment surt compromès, (sempre és el qui menys servei ha de fer i l'equip) i que només va saltar un sol espectador al camp, i per tant no és just que el club pagui les conseqüències d'un desequilibrat solitari.

No volem pas dir que en el cas del Tarrassa els fets hagin ocorregut com els que acabem d'exposar, però cal reconèixer que si algun club sortia afavorit per la resolució dictada pel Comitè de Competició arrel de la suspensió del Terrassa-Sant Andreu, aquest era el Terrassa, el qual, amb la seva actitud, provocà la suspensió de l'encontre trenta minuts abans del temps reglamentari, i que, disposant la continuació del partit el podia encara decidir al seu favor.

El Comitè al·lega que l'article reglamentari que tracta d'aquests casos, diu que el Comitè aplicarà la resolució com cregui millor, fent que el partit sigui jugat o donant per acabat. El Comitè no ha volgut comprendre que l'aplicació del reglament en sentit benigne solament es pot admetre en el cas de no afavorir l'infractor, i quan quedi ben demostrat que la suspensió de l'encontre fou per causes alienes a la seva voluntat, com hauria ocorregut, si l'agressió a l'àrbitre l'haguessin portat a terme elements del club foraster. El Consell de la Federació Catalana, deixant de banda que hi figuri un element del Sant Andreu, ha fet bé de revocar la resolució del Comitè de Competició que ordenava la continuació del partit. Qui ho ha fet bé ha estat el President de la Federació senyor Roca i Cavall, votant en sentit contrari, per no molestar els senyors del Comitè i evitar que es fereixin susceptibilitats i que es produeixin dimissions. Ara el conflicte es produirà al si del Consell Directiu. Enfortits els del Comitè de Competició amb el vot particular de la presidència han presentat una carta en què dimiteix i tracta de forma tan poc agradable els consellers federatius que la «conllevaria» del senyor Roca torna a fer trontollar el Consell Directiu de la Federació de Futbol.

Heus ací com de petits casos en poden esdevenir greus conflictes, si manca serenitat i esperit de justícia.

AQUELL

Altaveu indiscret

PRONOSTIC DE FUTBOL

Cal que expliquem el que és inexplicable. Enguany el futbol portarà cap avall els uns i els altres. Es resultats del diumenge ho diuen ben clar.

¿Qui hauria pogut creure que un València vencedor del Sevilla per sis gols de diferència, perdés davant del Ràcing de Santander per 6 a 2?

¿Qui hauria cregut que un Atlhètic de Bilbao, en baixa forma, guanyés un Betis per 7 a 1?

Vam endevinar que l'Oviedo empataria amb el Sevilla, que l'Espanyol perdria davant del Madrid i quedaria a zero gols; que el Barcelona venceria l'Athlètic i que l'Athlètic guanyaria el Betis, però no hauríem cregut mai tampoc que l'Espanyol perdés per sis a cap amb el Madrid, puix que tampoc no comptàvem amb els incidents que es van produir al camp de joc, amb els tres penals que van tirar contra l'Espanyol, ni amb l'expulsió de dos dels seus jugadors més reeixits.

Anem a assajar novament la sort pronosticant resultats per al diumenge:

Sevilla — Ràcing, 2 a 1.

València — Barcelona, empat.

Athlètic — Madrid, victòria mínima Madrid.

Espanyol — Ossassuna, empat.

Hèrcules — Athlètic, 2 a 4.

Oviedo — Betis, 3 a 1.

* * *

La boxa es troba en plena crisi. Perdut el gran públic que emplena les sales quan hi ha «bon material», no surten empreses que portin endavant aquesta manifestació esportiva que tant lligada ha d'anar amb el resultat financer de les taquilles.

I és que la caiguda de Gironès a la Monumental davant Míller fou la caiguda de l'afició. Caigué l'ídol i amb ell va caure l'únic truc que tenien les empreses per a fer negoci amb la boxa.

Confiem, però, que sortiran nous valors i que les empreses sabran conduir-los per fer que la boxa torni.

* * *

L'Artigas del Levante F. C. passarà al Madrid.

Creiem en la categoria d'Artigas per jugar en un primer club, però també és possible el seu fracàs perquè mai un Madrid no és un Levante i una competició de Lliga no és el mateix que dos partits d'eliminació ben jugats al campionat d'Espanya.



—Ni amb el Docteur Marañón no el salvarem. Se'n va!
Se'n va!



Si molt m'empipa l'afaitaré al «Ras»



croniqueta de la setmana

Madrid. — En Ventosa ha tractat en el Parlament del problema monetari.



Li neguem competència per això!
Els qui millor poden tocar aquest tema són els obrers sense feina.

* * *

Barcelona. — Aquests dies s'ha tornat a parlar del comte de Güell.

A Catalunya, passi el que passi, mai no es perd el bon humor.

* * *

Barcelona. — Com tothom sap, el senyor Pic i Pon és fora de l'Alcaldia.

El senyor Pic tenia el gendre per secretari particular.
El senyor de Jaumar i de Bofarull continua tenint per secretari el gendre d'en Pic i Pon.
Els radicals n'estan indignadíssims.
Els pobres no estan en el secret.

* * *

Barcelona. — Ha estat processat un individu que volia fer passar per or una barra de llautó.
Als polítics que resulten llautó, per comptes d'or, tantes vegades, ningú no els diu res.

* * *

Madrid. — Les dretes volen eleccions.
Sí? Doncs, apa! A dissoldre el Parlament i a convocar-les.
Les esquerres no hi faran cap oposició.

* * *

S'ha dit que el país resulta insuficientment il·luminat.
S'ha dit que la llum és molt necessària al Congrés. La fosca hi pot fer créixer molts perills.
Un madrileny de influències per l'Arnau de Liz? Pa qué? Pa-veros!?

* * *

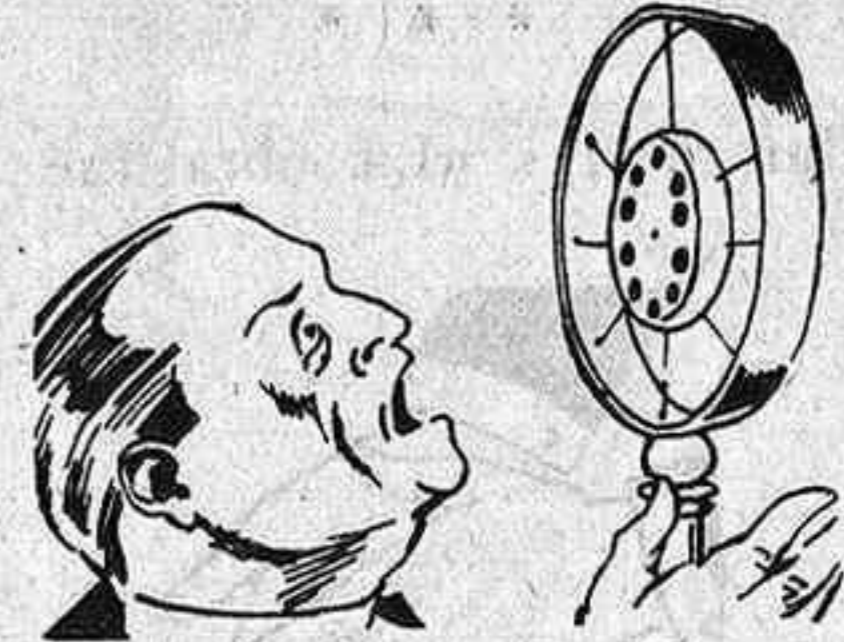
Barcelona. — «El Matí» recomana als catòlics que no deixin de fer les denúncies que prega el senyor alcalde.
Molt catòlic, apostòlic i romà!

* * *

Barcelona. — El senyor Enric Maynés ha parlat en un acte celebrat al Casal Democràtic Catalanista.
I nosaltres que creiem que aquest senyor ja no parlaria mai-nés!

* * *

Barcelona. — El senyor de Jaumar vol que a les sessions municipals hi hagi micròfon.



Ai sí! Es tan monòtona la vida!

* * *

Barcelona. — L'Albert de Quintana rep moltes felicitacions. Algú l'ha cregut «alcaldívol».
I en Bassols li té una enveja!

* * *

Barcelona. — L'Irurita diu: «La oración hace estupendos milagros de orden sobrenatural.»
Vejam si farà el miracle de fer guanyar les eleccions a les dretes de Catalunya.
A pregar, doncs! I a portar ciris als sants!

* * *

Barcelona. — Els qui creuen que la casa de la Vila és l'Ajuntament, s'equivoquen. Fa un quant temps que la casa de la Vila és la Generalitat.
La Maria Vila no se'n mou des que obren fins que tanquen!

* * *

Madrid. — «El Rahola està molt aplanat.»
Es veu que, després del seu fracàs diplomàtic, li passa pel damunt una «au-raola» de pessimisme.

* * *

Barcelona. — El Pérez Madrigal continua formant part de la minoria radical.
¿On més pot anar?

* * *

Barcelona. — «Ha estat agafat un lladregot en el precís moment de robar una ampolla de vermut.»



Ja sabem què dirà! Que li feia fer la fam!

* * *

Madrid. — Ha dit Chapaprieta: «No accepto imposicions de ningú.»
El senyor Chapaprieta no podria ésser funcionari del Gir Postal.

* * *

Madrid. — Paraules de l'ex-anarquista Maeztu: «Goicoechea Coscolluela y yo estamos en completa inteligencia.»
Completa intel·ligència? Impossible!

* * *

Madrid. — En parlar de matrimoni, una artista cinematogràfica espanyola ha dit:

—No tinc necessitat de cap marit ric, perquè rica en sóc jo. No necessito cap marit bonic, perquè bonica en sóc jo. No necessito cap marit jove, perquè jove en sóc jo...

Ja sabem que necessita aquesta actriu cinematogràfica. Un marit amb dos dits de front, o millor dit: que no sigui ase.

* * *

Madrid. — D'un diari: «La obra fué aplaudida a dos manos.»



Sempre hem vist aplaudir així!

* * *

Barcelona. — De la plana femenina del «Ciero»: «En un matrimonio feliz, el marido y la mujer deben formar una sola persona.»

I la persona que formin ha d'ésser la de la dona!

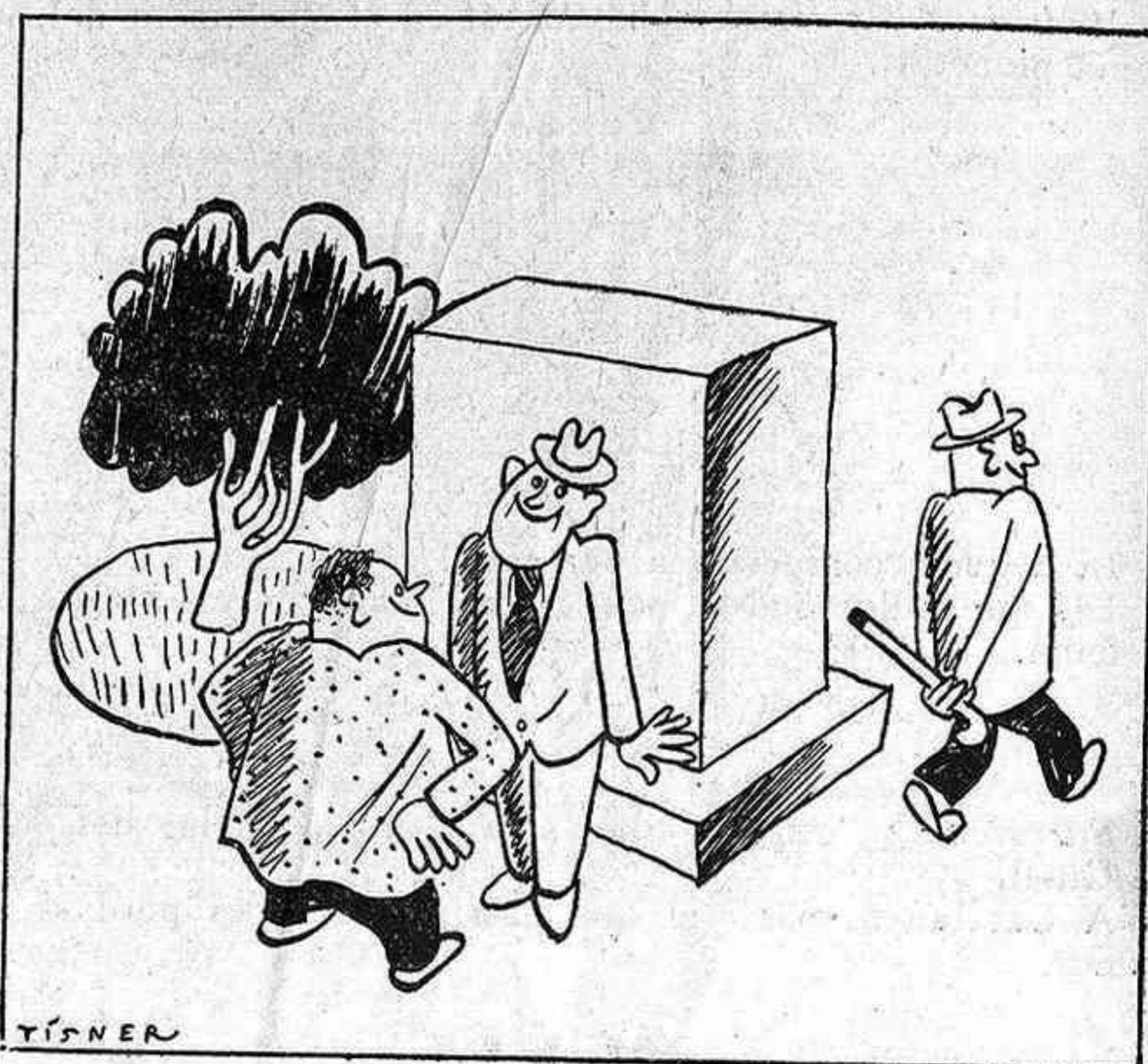
* * *

Barcelona. — De la mateixa procedència: «El secret del cutis consisteix a menjar molts alls.»
Però aquest és un secret molt difícil de guardar.

* * *

Barcelona. — En una exposició d'art, hi hem vist aquest cartell:

—«Es venen pintures a meitat del preu del catàleg.»
El catàleg valia dos rals!



TISNER

—Fixa't, encara no l'han proposat per a Governador General!

Compreu

L'Esquella

de la

Torratxa

Cinema



TIVOLI. — *Venganza Gitana*: Un clau. *Un Hombre de oro*, pel·lícula de complement de programa, però pel·lícula més interessant que la pel·lícula principal.

Harry Baur hi fa un paper lluit. «Venganza Gitana», magrat el reclam personal de Tela Tschai, i les seves fotografies de nuesa, no s'empassava ni amb rodes.

* * *

ASTORIA. — *La Diosa del Fuego*, direcció Mèrian C. Còoper, de la Ràdio Films.

Un crític cinematogràfic —dels enterats— diu que s'ha acusat a Ríder Haggard, d'haver plegiat amb la novel·la que ha servit de base a «La Diosa del Fuego», l'«Atlàntida» de Pierre Benoit, quan és al revés. ¿Què hi farem: ja estem assabentats del que són molts crítics cinematogràfics que ocupen les columnes dels nostres rotatius de gran divulgació.

Però diguem també que la cosa no ve al cas, i parlem de «La Diosa del Fuego».

L'argument d'aquest film és de fantasia i, quan es cerca un argument semblant, l'haver-lo trobat no vol dir sinó que les dificultats que tingui seran vençudes.

Mèrian C. Còoper ha fet meravelles, plasmant les escenes ideades per la imaginació d'un verd d'escarbat sagrat que té l'autor anglès Ríder Haggard. ¿Ha exhaurit les possibilitats del tema? No! Però ens ha presentat bells moments evocadorament plàstics i ha resolt autèntiques dificultats tècniques. Això és un mèri.

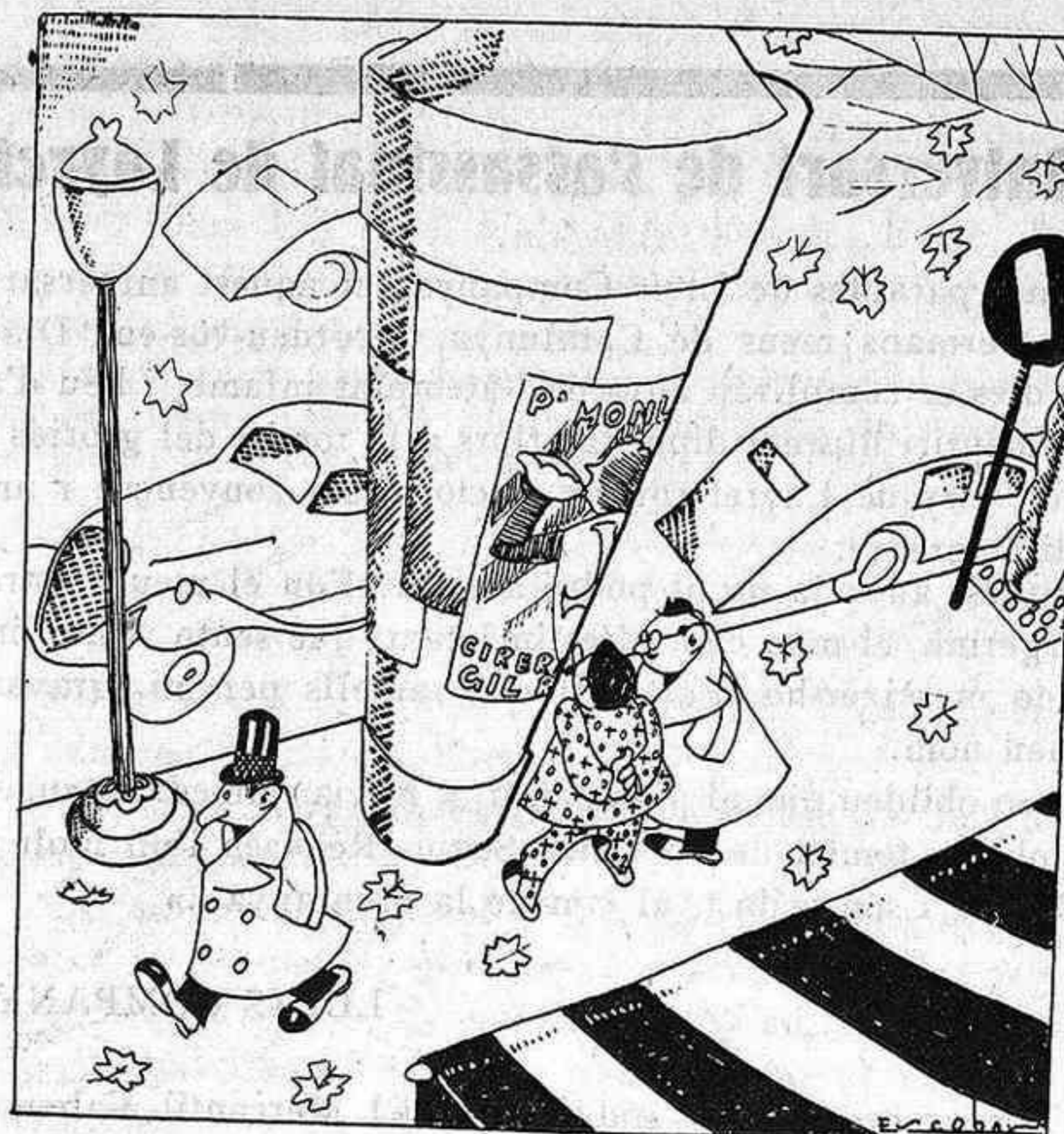
En «La Diosa de Fuego» hi llueixen el seu art Helen Gagan, Helen Mack i Ràndolph Scott.

* * *

MARYLAND. — *Sucedió una vez*, amb Claudette Colbert.

«Sucedió una vez» s'aprofita de l'èxit de «Sucedió una noche», i de l'art de Claudette Colbert, sense que tingui punt de comparació amb la pel·lícula de gran èxit.

«Sucedió una vez», sense l'art sensible de Claudette Colbert, hauria estat una de les comedietes més primes d'aquest



L'acte suspès.

—Diu que no el faran fins que no tingui el braç guarit!

—És clar, com que ells parlen pels colzes.

gènere de comèdies nordamericanes que ens plau tant i que creiem que és el més característic i més personal del cinema nordamericà.

Malgrat tot, i precisament per pertànyer a aquest gènere de comèdia tan característicament ianqui «Sucedió una vez», és interessant i no us fa perdre la nit.

* * *

FANTASIO. — *La Venus negra*. Quan aquest film deixa oblidar que es protagonitza per Josefina Bàcker, agafa un cert interès. Quan la negra de les bananes fa de simi davant nostre, el film no ens diu res, ens és antipàtic.

En aquests moments la càmera es posada tan ganudament davant d'ella, que la negror untuosa de la ballarina dels remenaments ens embafa en absolut, i el film no ens deixa respirar.

Quan el film barreja la Bàcker amb el paisatge o amb els altres intèrprets de la cinta, baixant-la del primer pla, la pel·lícula es fa amable, i fins Josefina Bàcker és un element més, gens menyspreable.

En conjunt, però, s'ha cercat d'explotar l'èxit snobista, ja pretèrit, de la popular negra antiabissínic!

* * *

CATALUNYA. — *Madre Alegria*. Un films enganxós que farà la competència, en èxit, a aquella melmelada d'un tal Gargallo que es va dir: «Sor Angustias» o una cosa així. Fins n'hem oblidat el títol.

Es un film d'eclusives «Diana». Diana, caçadora d'incauts.

* * *

Ens cau damunt un allau de pel·lícules nacionals. Ja patirem!

* * *



Cap a la Terra.

—Es veu que no ha resultat gaire «bono.»]

ACTUALIDADES. — Primera i segona part de *El Horror de la Guerra*, documental que fa reviure, 17 anys després, els horrors de la guerra mundial 1914-18.

Poble bel·licios no n'hi ha: hi ha dirigents d'Estats bel·licosos, i aquests operen damunt del poble.

Les escenes que desenterren els films que passen actualment per la pantalla de «Actualidades» són bons per a fer recordar i per prevenir la vinguda d'aquests dirigents fatals que porten els manats a les matances esglaiadores de la guerra. ¡Cal anar-les a veure!

Aniversari de l'assassinat de Layret

Unes paraules de Lluís Companys per aquest aniversari:

«...Germans meus de Catalunya, recordeu-vos-en. D'ací a pocs dies es compliran anys de l'atemptat infame, i heu d'anar al Cementiri lliure a dipositar flors a la tomba del gloriós precursor. Perquè Layret fou un naciona'lista convençut i un republicà íntegre.

Aquest anys jo no hi podré assistir. Fou el meu mestre, el meu germà, el meu cap. M'estimà tant, que sento remordiment per no merèixer-ho. Porteu-li uns ramells per mi, gravant-hi el meu nom.

I no oblideu que al pis de dalt, a la via immediata superior, es troba la tomba de Salvador Seguí. Reposen l'un molt prop de l'altre i són a da t, al cim de la muntanya...»

LLUIS COMPANYS

(D'un recent article publicat a «El Mercantil Valenciano» i a «La Humanitat».)

TELÓ ENLAIRE

Comentaris teatrals

Un crític dona aquesta recepta teatral, amb motiu d'una darrera estrena de teatre català: «No ensopir el públic».

I el crític afegeix: «L'autor que no aconsegueix provocar l'atenció de l'espectador, mantenint-la desperta i tivant, val més que plegui.»

Anem a pams: Les obres de la Carolina Invernizzio han fet augmentar els subscriptors de «Las Noticias», però a nosaltres, ens avorreixen extraordinàriament. Serem més justos si diem que ens són impossibles de llegir.

Hi ha obres —senyor crític— que equivalen a les obres de la Carolina Invernizzio. Tenen un públic, però n'allunyen un altre. ¿Què s'ha d'escriure? ¿Carolina Invernizzio?

Amb el teatre passa el mateix: un autor provoca l'atenció del públic —d'una determinada secció de públic— amb els seus mitjants. Els altres s'ensopeixen amb l'obra d'aquest autor molts més llegidors que Aldous Huxley: ¿Vol dir això que és qui es diverteixen amb les coses —per nosaltres *rucades*— d'un autor d'aquests d'èxit: —¿Un crític ha de concloure, per això, que aquest és el teatre bo?

Hem citat Carolina Invernizzio. Suposem que aquesta té molts més llegidor que Aldons Huxley: ¿Vol dir això que és millor Carolina Invernizzio, i que cal escriure com Carolina Invernizzio per a salvar la novel·la? Puig i Ferrater —posem un exemple— no ha portat al teatre la gentada que hi ha portat en Roure. ¿Vol dir això que Roure és millor que Puig i Ferrater?



—¿I quin idioma és això del «dialecto»?
¿És el patumès!

L'autor que en el teatre faci èxits per mitjans populars i rebregats comptarà com autor que fa fer bones entrades a les empreses, però no pot comptar com autor d'un autèntic teatre de poble. I un crític que tingui per directiva artística això de «no avorir el públic», és un crític ben poc orientat. A nosaltres, ens avorreixen les novel·les de lladres i guaites nocturns i ens plauen les obres de Jean Girandoux. Nosaltres no tenim dret a tenir teatre, ni novel·listes?

Pirandello ha avorrit molta gent, però també n'ha divertida: ¿compta més qualsevol autor, fabricant d'obres de retalls, sense llenguatge ni fons, pastisser i malabarista, que Pirandello?

Comprenem per què la gent no va al Teatre. El Teatre, en competència amb el cinema, tendeix cada dia a reduir-se a espectacle de selecció. Sense teatre de selecció, esperonats els autors a fer coses populars que arribin al públic, excel·liren en aquesta fabricació els més desaprensus en coses d'art, els qui no tenen vocació ni personalitat, els qui redueixen la professió a ofici. Són aquests els qui en un moment determinat criden públic... Però quin públic!... És que per a la gent de cultura i de mitjana cultura, no hi pot haver res? Es ja únicament teatre i autor de teatre qui creu que teatre vol dir aquesta gent únicament hi va en dies de truculència i com

a excepció, la gent que passa de «La Reina ha reliscat», a «El Cantar de' Arriero» i a «La Morena de Colblanc»?

Fins fa poc temps, havíem cregut que la missió del crític era una missió orientadora. Ara ja no sabem què és.

I consti que en aquestes obres que et diuen que constitueixen grans èxits, perquè diverteixen el públic, trobareu que hi ha un gran sector de públic que en surt badallant.

Qui s'hi ha divertit és el crític! Ell sabrà per què!

* * *

Spinoza i els gentils, comèdia en tres actes, original de Martí de Riquer, obra guanyadora del Premi en el Concurs convocat per «El Nostre Teatre», i N.º 41 d'aquesta benemèrita publicació.

«Spinoza i els gentils» és una facècia plena de bon humor, una farsa intel·ligent, una obra original i jove.

En llegir-la hom gaudeix doblement: gaudeix en les sorpreses anecdòtiques de l'obra i a pensar com rebria «Spinoza i els gentils», bona part del nostre públic habituat als grans èxits de les papirusades.

* * *

CATALUNYA TEATRAL, la importantíssima publicació d'obres escèniques que edita la Llibreria-Arixu Teatral Millà, ha publicat darrerament dues obres que han tingut un gran èxit en el Teatre de Novetats en ésser estrenades per la companyia Nicolau-Martori: «Llibertat Provisional» de Michel Duran, traducció de Donèch de Bullmunt i Josep Bertrams Solsona, i «Roser Florit», comèdia en tres actes de Josep M.ª de Sagarra.

Aquesta publicació que tan honora Catalunya, porta ja 89 obres publicades.

* * *

FOMENT AUTONOMISTA CATALA, *Elenc Escènic Mossèn Cinto*. Estrena de la comèdia en tres actes de Miquel Poal Aregall: «El Perill del Divorc».

Més que estrenar una obra, en posar en escena aquesta producció inèdita del traspasat escriptor Miquel Poal Aregall, el grup escènic «Mossèn Cinto» va voler dedicar un record a l'amic i al dramaturg.

Els que ens associarem a aquesta manifestació tampoc no anàrem com a crítics a l'estrena de «El Perill del Divorc», hi anàrem com amics, i com companys del qui fou entusiasta conreador del Teatre Català. I ens associarem de tot cor a l'acte recordatori que feia l'Elenc Escènic Mossèn Cinto.

Lloem una vegada més l'esforç d'aquests extraordinaris conreadors de la nostra escena pel que fa referència al Teatre Català. «El Perill del Divorc», l'obra de Miquel Poal Aregall fou representada amb cura i amor per les senyorettes Sabater, Duran, Riera E., Jané, i els senyors Folc, Enric, Bargalló, Permanyer, Borrellas, Grau, Massip i Santamaria, sota l'albiradora direcció d'Andreu Guixer.

Un autèntic i sentit homenatge a l'autor traspasat, al qual ens adreçem: «Miquel Poal i Aregall fou un autor de visió escènica i de fervor especialíssim per al Teatre Català.

* * *

Margarida Xirgu debuta al Principal Palace amb «Bodas de Sangre» de Garcia Lorca.

Margarida Xirgu és un exemple del que pot una actriu de talent i de vocació.

Mai no ha volgut davallar a la carrincloneria dels folletons Xavier de Montepin, ni a les «astracanades» *and usum* dels escenaris madrilenys. El públic no l'ha enlairada: és ella qui s'ha enlairat i ha creat el seu públic. Tampoc no li ha calgut pidolar almoïna en nom de la Pàtria, perquè la gent l'anés a veure.

S'ha defensat amb obres dignes, i, en els moments pitjors per al teatre de Castella, ve a Barcelona, després d'actuar a Madrid, amb un repertori de poetes i d'autèntics escriptors.

I Barcelona li ha respost amb «Yerma» i amb «Fonteovejuna», com li tornarà a respondre amb «Bodas de sangre», teatre de dignitat i d'art, fet per qui sap què fa.

Barcelona respon sempre, quan una actriu i una companyia se li presenta amb entusiasme i sense concessions.



**La
Cuina a Gas
indispensable
a tota
Casa Moderna**

EXPOSICIÓ I VENDA:

APLICACIONES AL GAS

Avinguda Portal de l'Angel, 20

El Teatre Català pateix mort i passió a mans d'actrius i actors mercantilitzats, que ni estimen el seu art ni són capaços de cap entusiasme.

El dia que Catalunya tingui l'actriu i l'actor desinteressat —malgrat allò que l'aixecar la cortina d'un escenari costa molts diners— tornarem a tenir Teatre Català.

* * *

Coincidint amb la inauguració de la temporada del Liceu, la Institució del Teatre ha publicat formant part de la seva Biblioteca Teatral, la segona edició de la versió catalana de «La Ciutat Invisible de Kiteg», la famosa obra de Rimski Korsakov amb què començarà aquella temporada teatral.

ESQUELLOTS

En el curt espai d'un any i una mica més, Catalunya ha gaudit de la sort de tenir successivament cinc Governadors generals per a ella sola, nomenats amb tot l'art i garanties que exigeix la novíssima ciència democràtica.

Es de creure que el que fa cinc serà el darrer. Cal tenir només en compte que l'ha recomanat el senyor Cambó.

* * *

El nou Governador general senyor Vilallonga, ha fet declaracions. Ha dit, entre altres coses, que li semblava que havia de reeixir en el seu càrrec, car li fa l'efecte que Catalunya s'assembla molt a València i, sobretot, coneix molt bé el «catalan». A nosaltres, ens sembla que ens agradarà.

* * *

En unes declaracions que ha fet un personatge italià, ha dit que un dels avantatges de la guerra que està fent Itàlia a Abissínia, és el d'haver fet desaparèixer quasi en absolut l'atur forçós que es patia al país. És ben cert: els abissinis els donaran molta feina.

* * *

A Llinars hi ha hagut enguany una collita extraordinària de bolets. N'hi ha hagut molts més que els què es van aplegar a Montserrat, això no cal dir-ho. A més, a Llinars no n'ha sortit cap de verinós.

* * *

Una mena de gimnàstica rítmica recomanada pels de la Ceda: «La vista al frente, el brazo en arco, la mano al corazón y a la altura del hombro... El ojo avizor. El brazo, en tensión. El corazón en la mano, y la mano al cinto».

Mare de Deu, que és complicat tot això! Nosaltres, com que som gent senzilla, els saludem amb un altre gest més fàcil d'aprendre i, sobretot, d'executar. Té, a més, la virtut d'ésser un gest clàssic i alegre.

El senyor Jaumar de Bofarull va veure personalment com a la porta d'un cinema es repartien uns prospectes anunciadors d'un calendari religiós en els quals hi ha estampada una reproducció d'una imatge de la Mare de Déu. Com que molts d'aquests anuncis anaven a parar a terra i eren trepitjats pels



La caiguda de la fulla.

—Fa dues hores que m'espero per veure si li cau, i la fulla s'aguanta com una lladre.

vianants, això va sublevar l'esperit religiós del senyor Jaumar de Bofarull. Total: una penyora de mil pessetes a la casa editora de l'anunci, i un altre de mil pessetes més a l'empresa del cinema.

El senyor Jaumar afegeix que «aquest criteri serà imposat en tots els casos en què es cometin faltes de respecte per a les idees religioses o polítiques dels ciutadans de Barcelona.»

Està bé. Ja sabem quines són les idees polítiques dels barcelonins, demostrades en manta elecció i qui són els qui fan befa d'aquestes idees.

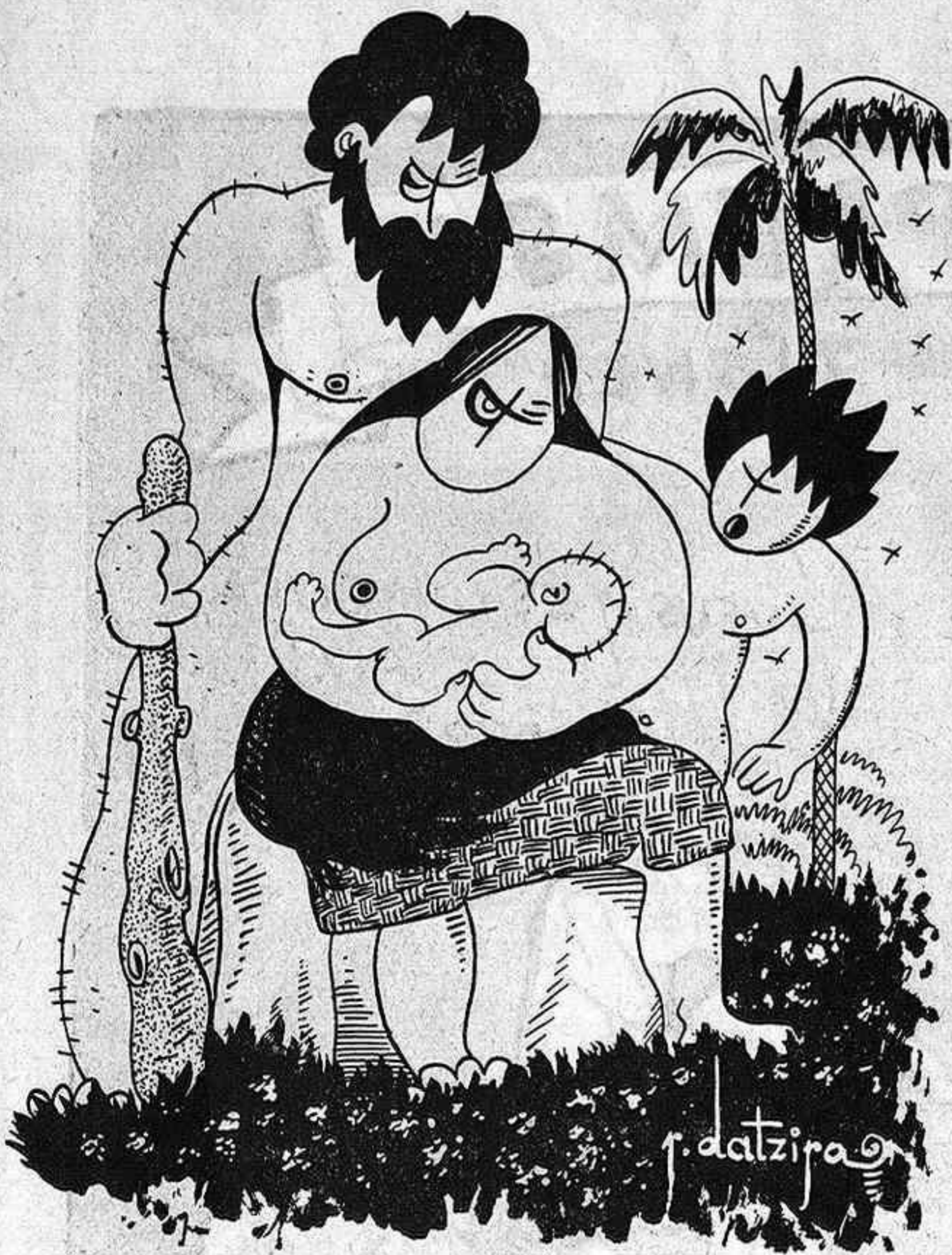
Quant a la manca de respecte a la religió, el senyor de Jaumar sap més bé que nosaltres — molt més bé, ja ho crec! — que a les esglésies, en els actes, hom reparteix als assistents unes estampetes, que són com una mena d'anunci de les virtuts del traspasat, en les quals figura una estampeta d'algun personatge celestial. Moltes d'aquestes estampetes o recordatoris, van també a terra i són trepitjades pels fidels. Cal, doncs, o no hi ha lògica al món, imposar sengles penyores a la família del mort i al rector de la parròquia.

* * *

VIC, O LA CIUTAT DELS SANTS

El passat dimarts dia 19 la Companyia de l'exímia primera actriu Margarida Xirgu, representà al Teatre Vigatà a càrrec de la Societat Casino de Vic l'obra de l'immortal autor Lope de Vega, «LA DAMA BOBA».

El curiós del cas és que es contractà dita companyia per donar a conèixer al públic vigatà l'obra de major èxit de l'any «YERMA» del ja famós autor Federic Garcia Lorca, cosa que va quedar del tot arranjada, però a última hora o sigui dos dies abans de l'esmentada funció, la majoria de la Junta



—Au, si calles ben callat, el papa et voldrà al primer míting que doni la CEDA.

de dit Casino, un conglomerat d'intel·lectuals de «escudella i carn d'olla» amb un noranta per cent de «sav's de Vilatrista» van fer canviar a correuita l'obra per immoral, pecaminosa i política (?) fent cas omís d'un gran nombre de socis que tenien desigs d'aplaudir aquesta obra, i escamotejant l'article zon. del Reglament de l'Entitat que diu que és «recreativa» i no política (cosa que amb els seus actes està fent l'esmentada Junta) demostren una vegada més, a la llum del dia, la manca de cultura del nostre poble.

De totes maneres, els perdonem perquè sabem de bona font que tenen tractes amb una Companyia per representar els Pastorets, Sta. Genoveva de Bravante i molt probablement l'obra *cumbre*, la meravella del segle, *El Divino Impaciente*.

CORRESPONDENCIA

Cartró. — *Ciutat.* — Estan molt bé, però varen arribar tard. Mirarem que hi vagin la setmana entrant.

Ciurana. — No és dolent del tot; pot fer-ho millor.

Reixach. — *Moncada.* — De seguir així pot arribar a ésser Uzcúdam.

Lluís (Peus d'or). — Compri's un gramòfon.

Netto. — *Milano.* — Nosaltres ni macarrons mengem.

J. Puig. — *Manresa.* — Per la nostre part, d'acord.

F. C. — *Granollers.* — Es massa llarg.

Guinart. — *Ciutat.* — Es passat de moda.

Consultori Mèdic del Dr. CASASSA

VIES URINÀRIES, SÍFILIS I PELL

Preus Econòmics

De 11 a 1, i de 5 a 7-Festius de 11 a 1 - Tallers, 29, entl.

BAR BAUTISTA

AMPLE, 40

Telèfon 25802

Diposit de Gel i
Cervessa Moritz
Consessionari
exclusiu de la
Sidra "El Trole"

"Ederrena" la millor Sidra

Academia de «Mús»

Fusteria i Ebanisteria

F. Latre

PENEDIDES, 8

(CANTONADA UNIO)

Restauració de
mobles i tota
mena de treballs
de fusteria

